

**Анализ на данните, получени от системата за бързо
предупреждение за храни и фуражи (RASFF)
за месец ноември 2021 г.**

Общият брой нотификации за месец ноември 2021 г. е **426**. Сигналите в категория храни са най-много – **379**, за фуражите – **21** и за материали в контакт с храни – **26** (фиг. 1).

Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи:
храни, фуражи и материали в контакт с храни.

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – **136** нотификации,
които се разпределят в следните категории:

Птиче месо и продукти от птиче месо – **21** нотификации:
Salmonella enterica ser. Enteritidis в охладено пилешко месо от Полша (3), в замразени пилешки филета от Полша (2) и от Белгия, в пилешки крака от Полша (2), в замразени пилешки продукти от Полша, в замразени пилешки гърди от Полша, замразено пилешко месо от Полша, в замразена цяла патица

от Полша и в пилешки кожи също от Полша; *Salmonella enterica* ser. *Typhimurium* в замразена цяла патица от Унгария, в охладени пилешки гърди и бутчета от Франция, в пуешко месо от Полша и в замразени пилешки крила и бутчета от Унгария; *Salmonella spp.* в пилешки шишчета от Германия; **олово** в замразени филета от фазан от Обединеното кралство; *Salmonella enterica* ser. *Enteritidis* и *Salmonella enterica* ser. *Infantis* в охладено пилешко месо от Полша и **недостатъчна термична обработка** на цяло пиле от Естония.

Плодове и зеленчуци – 19 нотификации: наличие на **неразрешената субстанция хептахлор** в тикви от Белгия (2); **недеклариран серен диоксид** в гъби шиитаке от Китай (2); **хлорпирифос** в сушен боб от Индия и в лимони от Турция; **форметанат** в лимони от Кипър и в плодове манго от Бразилия; **чуждо тяло** в консерва с боб от Италия; **недеклариран алерген (сулфит)** в гъби шиитаке от Китай; **форметанат, имидаклоприд и наличие на неразрешените субстанции метиокарб и динотефуран** в чесън от Израел; **хлорпирифос-етил** в мандарини от Хърватия; **тиабендазол, циперметрин и наличие на неразрешените субстанции метаамидофос, ацефат, ометоат и диметоат** в плодове от Колумбия; **високи нива на йод** в сушени водорасли от Китай; **хлорпирифос-метил** в грейпфрути от Турция; **охратоксин А** в сушени смокини също от Турция; **чужди тела (стъклени фрагменти)** в нарязани зелени маслини от Испания и **тебуконазол, триадименол и високи нива на пестицидни остатъци** в лозови листа от Турция.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 15 нотификации: наличие на **неразрешената субстанция етиленов оксид** в хранителни добавки от Германия, от Полша, от Франция и в моринга на прах от Германия; **наличие на неразрешената субстанция тадалафил** в хранителна добавка с неизвестен произход и от Португалия; **високи нива на тетраhydroканабидиол (THC)** в хранителна добавка от Германия и в CBD капки от Швейцария; **наличие на неразрешената субстанция десметил тадалафил** в хранителна добавка от Холандия; **наличие на новата храна берберин** в хранителна добавка от Италия; *Salmonella spp.* в индийски женшен на капсули от Словения; **живак** в ободряваща напитка от Франция; **чужди тела (парчета пластмаса)** в бебешка храна от Чехия; **много високи**

нива на витамини в хранителна добавка от Холандия и неозначени на етикета фъстъци в протеиново блокче от Германия.

Други хранителни продукти/смесени – 13 нотификации: етиленов оксид в емулгиращ агент от Франция, в бамбуков екстракт от Индия и в капсули за хранителни добавки от Южна Корея; **чуждо тяло** в ястие със зеле и месо от Германия; *Salmonella* в хумус от Холандия; **чужди тела (метални жици)** в овесена каша от Швеция; **хлорпирифос и ометоат** в замразени аспержи от Китай; **2-хлоретанол** във витамин В12 от Испания; **липса на пастъоризация** на чили кон карне (мексиканско ястие с люти чушки и кайма) от Холандия; **недеклариран сулфит** в тапенада от чушки на скара от Холандия; **чуждо тяло (метален фрагмент)** в кнедли от Полша; **нежелана реакция, свързана с недеклариран алерген (фъстъци)** в бонбони от Китай и **наличие на неразрешената нова хранителна съставка никотин** в никотинови торбички от Полша.

Зърнени и тестени изделия – 12 нотификации: **чуждо тяло (метална жица)** в брашно от Франция; **чуждо тяло (парче пластмаса)** в тортила от Холандия; **недеклариран алерген (мляко)** в сладки от Холандия; **недеклариран алерген (сусам)** в крекери също от Холандия; **недеклариран алерген (горчица)** в паста от Италия; **кадмий** в ленено семе от Франция; **недеклариран алерген (соя)** в хляб от Холандия; **тропанови алкалоиди** в царевично брашно от Франция; **недеклариран алерген (глутен)** в безглутеново брашно от елда от Австрия; **афлатоксини и тропанови алкалоиди** в ленено брашно от Германия; **етиленов оксид** в ориз от Индия и **недеклариран алерген (фъстъци)** в захарна паста от Белгия.

Билки и подправки – 10 нотификации: **афлатоксини** в куркума на прах от Индия; **хлорпирифос** в карамфил с неизвестен произход; *Salmonella* в сушен копър от Египет; **недекларирана горчица** в микс от подправки от Испания; **етиленов оксид** в корен от женшен от Китай; **недекларирана съставка** в билкова сол от Швеция; **хлорталонил** в сушен босилек от Египет; **наличие на следи от глутен, синап и лупина** в микс от подправки от Холандия; *Salmonella spp.* в хвощ от Украйна и **хлорпирифос и малатион** в сушена мента от Египет.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 7 нотификации: *Listeria monocytogenes* в месо от свинска глава от Румъния

(2) и в пастет от трюфели от Белгия; **кадмий** в конско месо от Румъния и в конски черен дроб също от Румъния; **чуждо тяло (метален фрагмент)** в охладена шунка от Испания и **наличие на чужди тела (парчета пластмаса)** в кайма от Холандия.

Ядки, продукти от ядки и семена – 6 нотификации: **афлатоксини** във фъстъци от Египет и в шамфъстък от Иран; **следи от фъстъци** в паста от кашу от Холандия; **наличие на афлатоксини и препарата клотианидин** в брашно от шамфъстък от Италия; **етиленов оксид** в семена от кимион от Индия и *Salmonella enterica ser. Tennessee* в сусам от Сирия.

Готови ястия и закуски – 6 нотификации: *Salmonella* в сусамен снакс от Индия; **етиленов оксид** в готова юфка от Китай; **наличие на недекларирани алергени (целина, яйца, мляко, лактоза, соя и пшеница)** в замразени снаксове за вегетарианци и вегани от Холандия; **недеклариран алерген (целина)** в микс от зеленчуци от Австрия; **недеклариран алерген (соя)** в различни видове юфка от Филипините и **недостатъчна термична обработка** на сос болонезе за лазаня от Белгия.

Мляко и млечни продукти – 6 нотификации: *Listeria monocytogenes* в настъргано сирене от Холандия и в сирене от сурово козе мляко от Франция; **наличие на оцветителя Судан Синьо II** в сладолед от Белгия; **етиленов оксид** в сирене от Португалия; **наличие на ДНК от овес** в кисело мляко от Финландия и **изтегляне от пазара на френски сирена от сурово краве мляко след потвърждение за заразяване на продуктивното стадо говеда с бруцелоза** от Франция.

Сладкарски изделия – 4 нотификации: **недеклариран алерген (фъстъци)** в шоколадово блокче за вегани от Германия; **неправилно етикетирание (липса на информация за наличието на фъстъци)** на **шоколадов кекс от България**; **недеклариран алерген (яйца)** в захарни декорации за торти от Португалия и **недеклариран алерген (соя)** в бонбони от Япония.

Риба и рибни продукти – 4 нотификации: **наличие на живак** в Маринована риба меч от Индонезия и в замразена риба меч от Испания; *Listeria monocytogenes* в пушена риба меч от Италия и в риба треска от Хърватия.

Хранителни добавки и ароматизанти – 4 нотификации: етиленов оксид в гума гуар от Индия и на калциев карбонат за хранителни добавки от Обединеното кралство; **недеклариран алерген (сулфит)** в гъби рейши на прах от Китай и **наличие на неразрешената хранителна съставка никотин** в никотинови торбички от Полша.

Мазнини и масла – 3 нотификации: следи от мляко в свободен от лактоза маргарин от Португалия; **наличие на 3-монохлор-1,2-пропандиол (3-MCPD)** и **глицидилови естери** в сусамено олио от Китай и **наличие на сатурирани въглеводороди от минерални масла (MOSH)** и **на ароматни въглеводороди от минерални масла (MOAH)** в масло от авокадо от Франция.

Яйца и яйчни продукти – 2 нотификации: **риск от наличие на *Salmonella enterica ser. Enteritidis*** в яйца от Полша и от Дания.

Фуражни суровини – 2 нотификации: **чужди тела (костни фрагменти)** в пълноценна храна за кучета от Чехия и **големи количества на семена от амброзия (*Ambrosia spp.*)** в слънчогледови семки от Австрия.

Супи, сосове и подправки – 2 нотификации: **недеклариран алерген (горчица)** в Сечуански сос от Унгария и в микс от подправки с неизвестен произход.

Комбинирани фуражи – 1 нотификация: **наличие на чуждо тяло (парче метал)** в храна за кучета от Германия.

Материали в контакт с храни – 1 нотификация: **миграция на първични ароматни амини** от кухненски прибори от Китай.

Сладоледи и десерти – 1 нотификация: **наличие на етиленов оксид** в хранителна съставка на сладолед от Франция.

През месец ноември 2021 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Полша с 19 нотификации, следвана от Холандия с 14 нотификации. България е нотифицирана веднъж.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС - 139 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 53 нотификации: **афлатоксини** в сушени смокини от Турция (19) и в шамфъстък от Иран; **хлорпирифос** в мандарини

от Турция (4) и в патладжани от Уганда; **прохлораз** в мандарини от Турция (3); **хлорпирифос-метил** в мандарини от Турция (2) и в портокали също от Турция; **хлорпирифос** и **хлорпирифос-метил** в лимони от Турция (2); **флоникамид** в чушки от Турция (2); **форметанат** в чушки от Турция (2); **фенвалерат** в мандарини от Турция (2); **пестицидни остатъци** в червен пипер от Албания, във фурми от Иран и в чушки от Турция; **охратоксин А** в сушени смокини от Турция и в разтворимо кафе от Индия; **фенамифос** в чушки от Турция; **наличие на неразрешен покривен агент** в маниока от Коста Рика; **изсушено цвете от лилия (*Heimerocallis citron baroni*)** от Китай; **наличие на неразрешената хранителна добавка E101 – рибофлавин** в консервиран грах от Китай; **хлорпирифос** и **пропаргит** в сушени ябълки от Иран; **шамфъстък** от Иран, **заразен с плесени**; **диметоат** и **ометоат** в плодове от Еквадор; **перхлорат** и **наличие на неразрешената субстанция хлорат** в зеле от Обединеното кралство и ананаси от Коста Рика, **негодни за човешка консумация**.

Ядки, продукти от ядки и семена – 20 нотификации: **афлатоксини** в шамфъстък от Турция (5), от Иран (2) и от САЩ, в лешници от Азербайджан (2) и от Грузия (2) и във фъстъци от САЩ (2) и от Египет (2); ***Salmonella spp.*** в сусам от Индия; **хидроцианова киселина** в кайсиеви ядки от Турция; **влошено хигиенно състояние** на шамфъстък от САЩ и **етиленов оксид** в сусам от Индия.

Билки и подправки – 19 нотификации: ***Salmonella*** в черен пипер от Бразилия (3); ***Salmonella enterica ser. Typhimurium*** в билки от Камерун; ***Salmonella enterica ser. Javiana*** в черен пипер от Бразилия; ***Salmonella enterica ser. Morehead*** и ***Salmonella enterica ser. Rubislaw*** в черен пипер от Бразилия; ***Salmonella enterica ser. Morehead*** в черен пипер от Бразилия; **наличие на неразрешени растителни видове** в чай мате от Парагвай; **хлорпирифос** в портокалов цвят Мароко; **афлатоксини** в микс от подправки от Пакистан; ***Salmonella enterica ser. Minnesota***, ***Salmonella enterica ser. Newport*** и ***Salmonella enterica ser. Abaeteetuba*** в черен пипер от Бразилия; ***Salmonella enterica ser. Saintpaul*** в черен пипер от Бразилия; ***Salmonella enterica ser. Minnesota*** в черен пипер от Бразилия; ***Salmonella enterica ser. Munster*** в черен пипер от Бразилия; ***Salmonella enterica ser. Bovismorbificans*** в черен пипер от Бразилия; ***Salmonella enterica ser. Poona*** и ***Salmonella***

enterica ser. *Morehead* в черен пипер от Бразилия; *Salmonella enterica* ser. *Albany*, *Salmonella enterica* ser. *Gaminara*, *Salmonella enterica* ser. *Poona*, *Salmonella enterica* ser. *Braenderup* и *Salmonella enterica* ser. *Madelia* в черен пипер от Бразилия; *Salmonella enterica* ser. *Poona*, *Salmonella enterica* ser. *Oranienburg*, *Salmonella enterica* ser. *Minnesota* и *Salmonella enterica* ser. *Saintpaul* в черен пипер от Бразилия и *Salmonella* група E1 в черен пипер също от Бразилия.

Риба и рибни продукти – 12 нотификации: опаразитяване с *Anisakis* на охладена риба от Мароко (2); влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига на замразена риба от Фолклендските острови и от Перу, на замразена риба хек от Фолклендските острови, на замразен калмар също от Фолклендските острови, на замразена риба тон от остров Мавриций, на замразени филета от риба треска от САЩ и на приготвени филета от риба тон от Кабо Верде; **неоторизирано заведение и наличие на яйце** в сурими (паста приготвена от риба и месо) от Китай; **неразрешено влагане на натриев карбонат и развала** на калмар също от Китай и **дефектни кутии** на консерви със сардини от Мароко.

Фуражни суровини – 6 нотификации: слънчогледов шрот от Украйна, заразен с плесени (3) и изсушена каша от цвекло също от Украйна, заражена с плесени; **афлатоксини** във фуражни фъстъци от САЩ и *Salmonella spp.* и **ентеробактерии** в замразена храна за риби от Тайланд.

Зърнени и тестени изделия – 5 нотификации: **наличие на неразрешените субстанции карбендазим и трициклазол** в ориз от Бангладеш (2); **трициклазол** в ориз също от Бангладеш; **наличие на червеи** в ориз от Пакистан и **високи нива на пестцидни остатъци** в сусам от Индия.

Други хранителни продукти/смесени – 4 нотификации: **наличие на неразрешен растителен вид** в зеленчуков екстракт от Китай; **липса на здравен сертификат** за запарки и чайове от Обединеното кралство; *Salmonella* в черен пипер от Бразилия и **неразрешено наличие на растението лороко** от Ел Салвадор.

Главоноги и продукти от тях – 3 нотификации: влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига на замразени калмари от Мароко, замразен калмар джъмбо (*Dosidicus gigas*) от Китай и на замразен октопод от Мавритания.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 3 нотификации: силденафил в паста от Турция; *Bacillus cereus* в хранителна добавка от Обединеното кралство и наличие на неразрешената съставка драконова кръв (*Croton lecheri*) от Еквадор.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 3 нотификации: *Salmonella* в замразени пилешки гърди от Бразилия и в пилешка месна заготовка от Тайланд и влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига на пилешки месни заготовки от Бразилия.

Супи, сосове и подправки – 3 нотификации: наличие на етиленов оксид в готова супа с фиде от Украйна и в подправка от Индия и наличие на растението *Perilla frutescens* в мариновани сливи и зеленчукови подправки за суши от Япония.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 1 нотификация: хлорпирифос в чай от Тайван.

Ракообразни и продукти от тях – 1 нотификация: влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига на замразени скариди от Еквадор.

Материали в контакт с храни – 1 нотификация: неразрешено влагане на пшеница в кутии за обяд от Китай.

Мед и пчелно млечице – 1 нотификация: наличие на неразрешената субстанция матрин в пчелен мед от Китай.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 1 нотификация: наличие на забранената субстанция хлорамфеникол в свински черва от Китай.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация: наличие на неразрешената нова хранителна съставка кафир лайм (*Citrus hystrix*) в безалкохолни напитки от Обединеното кралство.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: *Enterobacteriaceae* в кучешки играчки за дъвчене от Индия.

Готови ястия и закуски – 1 нотификация: липса на официален сертификат и аналитичен доклад за халва от Аржентина.

През месец октомври 2021 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 47 нотификации, следвана от Бразилия с 18 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 103

нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 26 нотификации: хлорпирифос в грейпфрути от Турция (2), в домати от Перу, в лимони от Турция, в нектарини от Италия и в листа от кориандър от Тайланд; ацетамиприд в грозде от Турция (2); имазалил в портокали от Мароко и в банани от Еквадор; високи нива на нитрат в спанак от Италия; халоталонил в захаросани плодове от Перу; пропиконазол в портокали от Южна Африка; хлорпирифос-метил в круши от Италия; хлорпирифос-метил и фенвалерат в партида мандарини от Турция; наличие на ентеропатогенни *Escherichia coli* в кълнове от Холандия; карбуфуран в аспержен боб (*Vigna unguiculata spp.*) от Шри Ланка; афлатоксини в сушени смокини от Турция; наличие на примамка за гризачи с родентицид в леща от Канада; клотианидин и наличие на неразрешените субстанции ипродион, фентоат, фипронил и динотефуран в чушки от Перу; наличие на минерално масло в стафида от Иран; диметоат в мандарини от Египет; пропиконазол в портокали от Южна Африка; високи нива на пестициди в сушен боб от Мадагаскар и шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в марули от Холандия.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 24 нотификации: *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в охладено пилешко месо от Полша (2), в пилешки кожи от Полша (2), в пилешки гърди от Полша и в кланични трупове на домашни птици също от Полша; *Salmonella enterica ser. Newport* в птиче месо от Полша (2), в охладени пилешки крака от Полша и в охладено пилешко месо от Полша; *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в цяла патица с вътрешности от Унгария и в охладени пуешки бутчета от Полша; *Salmonella spp.* в пилешки крила от Словения и в прясно птиче месо от Полша; *Salmonella enterica ser. Infantis* и *Salmonella* група C2 – C3 в пилешки кожи от Полша; *Salmonella enterica ser. Infantis* и *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в охладено пилешко месо от Полша и в пилешки кожи също от Полша; *Salmonella enterica ser. Infantis* в пилешки котлети от

Австрия, в пилешко ястие с марината от Латвия и в пилешки крака от Полша; *Salmonella enterica* ser. *Enteritidis* и *Salmonella enterica* ser. *Typhimurium* в птиче месо от Полша и *Salmonella enterica* ser. *Derby* в охладено пилешко месо от Полша.

Материали в контакт с храни – 12 нотификации: неразрешено влагане на бамбук в кухненски прибори за деца с неизвестен произход (3), в купи с неизвестен произход, в кутия за обяд с неизвестен произход, в чаша за многократна употреба с неизвестен произход и в пластмасови кухненски прибори с неизвестен произход; **неразрешено влагане на бамбукови влакна** в пластмасова тава от Китай; **наличие на чаши направени от полипропилен и лигницелулоза** от Австралия; **миграция на фталати** от хартиени сламки от Китай и **високи нива на летливи вещества** от силиконов кухненски комплект от Китай.

Риба и рибни продукти – 10 нотификации: високи нива на Е 300 – аскорбинова киселина в размразени филета от риба тон от Испания (3); **хистамин** в риба тон от Шри Ланка, в сардини от Обединеното кралство и в замразена скумрия от Мароко; **живак** в риба меч от Южна Корея и в размразена риба меч от Испания; *Listeria monocytogenes* в рибен пастет от Обединеното кралство и **арсен** в замразена риба треска от Русия.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 6 нотификации: *Escherichia coli* в живи миди от Испания (2), от Италия (2) и в миди от Холандия и **норовирус** в миди с неизвестен произход.

Диетични храни, хранителни добавки и ароматизанти – 5 нотификации: присъствие на комбинация от кафеин и синефрин в хранителна добавка съдържаща хигенамин от САЩ; **наличие на неразрешената субстанция йохимбин** в хранителна добавка също от САЩ; **2-хлоретанол** в хранителна добавка от Германия; **наличие на неразрешената нова хранителна съставка *Garcinia cambodia*** от Обединеното кралство и **изтегляне от пазара** на хранителна добавка от Испания с етиленов оксид.

Зърнени и тестени изделия – 4 нотификации: чуждо тяло (парче метал) в кроасан от Франция; **тиаметоксам** и **наличие на неразрешената субстанция трициклазол** в ориз басмати от Индия; **хлорпирифос** в ориз от Пакистан и **веротоксигенна *Escherichia coli*** в паста от Австрия.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 3 нотификации: антраквинон в чай мате от Аржентина; неотразени на етикета алергени на течен шоколад от Испания и кадмий в какао на прах от Еквадор.

Ракообразни и продукти от тях – 2 нотификации: семикарбазид в речни раци от Турция и високи нива на сулфит в замразени опашки от скариди от Тайланд.

Билки и подправки – 2 нотификации: етиленов оксид в кимион от Шри Ланка и *Salmonella enterica ser. Bareilly* и *Bacillus cereus* в куркума от Босна и Херцеговина.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 2 нотификации: *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в заешки бутчета от Китай и недостатъчна термична обработка на гъши дроб от Франция.

Готови ястия и закуски – 2 нотификации: коагулазо-позитивен *Staphylococcus*, голям брой аеробни мезофили и *Enterobacteriaceae* и *Escherichia coli* в охладена юфка с яйца от Словения и шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в рибна салата от Холандия.

Сладкарски изделия – 1 нотификация: неозначени на етикета алергени (бадеми и шамфъстък) в сладкиши от Иран.

Хранителни добавки и ароматизанти – 1 нотификация: етиленов оксид в микс от хранителни добавки от Малайзия.

Мляко и млечни продукти – 1 нотификация: *Escherichia coli* в сирене бурата от Италия.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: високи нива на *Enterobacteriaceae* в кучешки играчки за дъвчене от Китай.

През месец ноември 2021 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Полша с 16 нотификации, следвана от Турция с 8 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 47 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Материали в контакт с храни – 13 нотификации: неразрешено влагане на бамбук в кухненски прибори от Китай (4) и от Обединеното кралство, в меламинови кухненски прибори също от Обединеното кралство

и в кухненски прибори за деца от Китай; **неразрешено влагане на бамбукови фибри** в кухненски прибори с неизвестен произход и в пластмасова купа от Китай; **неразрешено влагане на бамбук и царевица на прах** в тави от Китай; **неразрешено влагане на оризови люспи** в кутии за обяд от Китай; **неразрешена употреба на лигноцелулоза** в чаши от Австралия и **наличие на меламин и бамбук на прах** в комплект за хранене от Китай.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 6 нотификации: **наличие на забранената хранителна съставка хуперицин А** в хранителна добавка от Полша; **неразрешена нова храна 5-хидрокситриптофан** в хранителна добавка от Швеция; **наличие на неразрешената нова храна никотинамид мононуклеотид** в хранителна добавка с неизвестен произход; **неразрешена нова храна *Epimedium pubescens*** в хранителна добавка от Португалия; **наличие на неразрешената съставка *Withania somnifera*** в хранителна добавка от Обединеното кралство.

Фуражни суровини – 6 нотификации: *Salmonella* в дрожди от Полша, **в оризови трици от България** и в соево кюспе от Италия; *Salmonella enterica ser. Agona* в печени соеви зърна от Белгия; **наличие на неразрешената фуражна добавка коензим Q10** в храна за домашни любимци от Обединеното кралство и **живак** в допълваща храна за котки от Тайланд.

Зърнени и тестени изделия – 3 нотификации: **заразяване с плесени** на хляб от Израел и на кифли от Германия и **високи нива на деоксиниваленол (DON)** в царевично брашно от Франция.

Хранителни добавки и ароматизанти – 3 нотификации: **етиленов оксид** в бета каротен на прах от Обединеното кралство и в екстракт от кърби от Индия и **неразрешен генетично модифициран организъм** в хранителен ензим от Китай.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 3 нотификации: *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в говежди трупове от Германия; ***Salmonella spp.*, *Listeria monocytogenes* и неточности в етикета на кайма от България** и *Salmonella enterica ser. Indiana* в замразени пуешки гърди от Полша.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 3 нотификации: *Salmonella enterica ser. Newport* в пилешки трупове от Полша и в замразено пилешко месо от Холандия и *Salmonella enterica ser. Derby* и *Salmonella enterica ser. Infantis* в охладено пилешко месо от Полша.

Плодове и зеленчуци – 2 нотификации: алтернариол и тенуазонова киселина в прецедени домати от Италия и микробиално замърсяване на бял фасул от Полша.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 1 нотификация: тропанови алкалоиди в инфузия от Холандия.

Комбинирани фуражи – 1 нотификация: наразин в пълноценен фураж за кокошки носачки от Словения.

Сладкарски изделия – 1 нотификация: наличие на акари в торта от Швеция.

Мляко и млечни продукти – 1 нотификация: *Listeria monocytogenes* в настъргано сирене от Холандия.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация: високи нива на оцветител Е 110 – Сънсет Жълто FCF в безалкохолна напитка от Италия.

Ядки, продукти от ядки и семена – 1 нотификация: сусамени семена от Италия, опаразитени с молци.

Други хранителни продукти/смесени – 1 нотификация: продукт за направата на храна на растителна основа от Естония, заразен с плесени.

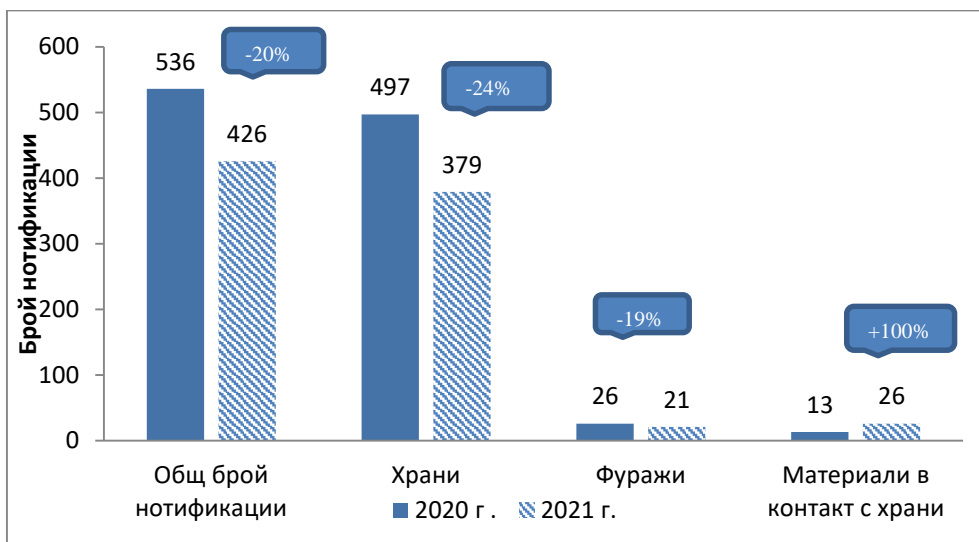
Готови ястия и закуски – 1 нотификация: грешка при етикетирането на срока на годност на охладена пица от Германия.

През месец ноември 2021 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Китай с 10 нотификации, следвани от Полша със 7 нотификации. България е нотифицирана 2 пъти.

АНАЛИЗ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ

Направена е съпоставка на **броя** нотификации спрямо същия период през предходната година общо и по групи за **м. ноември 2020 г.** и **м. ноември 2021 г.** На *фиг. 2* са представени общия брой нотификации и брой нотификации по групи продукти – храни, фуражи, материали в контакт с храни. Наблюдава се **спад** при общия брой нотификации с 20%, при храните с 24% и при фуражите с 19%. **Повишение** се наблюдава при материалите в контакт с храни с 100%.

През месец ноември 2021 г. се наблюдава ясна тенденция на спад при всички типове нотификации с изключение на материалите в контакт с храни.

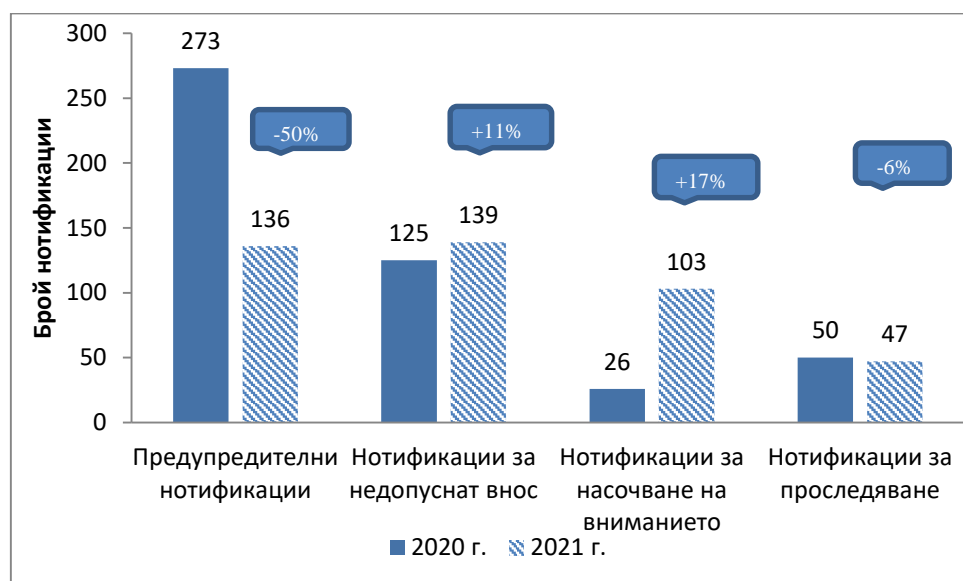

Фиг. 2. Разпределение на общия брой нотификации и броя нотификации за храни, фуражи и материали в контакт с храни за м. ноември 2020 г. и м. ноември 2021 г.

На *фиг. 3* е представено разпределението на нотификациите по **вид**. **Понижение** се наблюдава при предупредителните нотификации с 50% и при нотификациите за проследяване с 6%. **Повишение** се наблюдава при нотификациите за недопуснат внос с 11% и при нотификациите за насочване на вниманието със 17%.

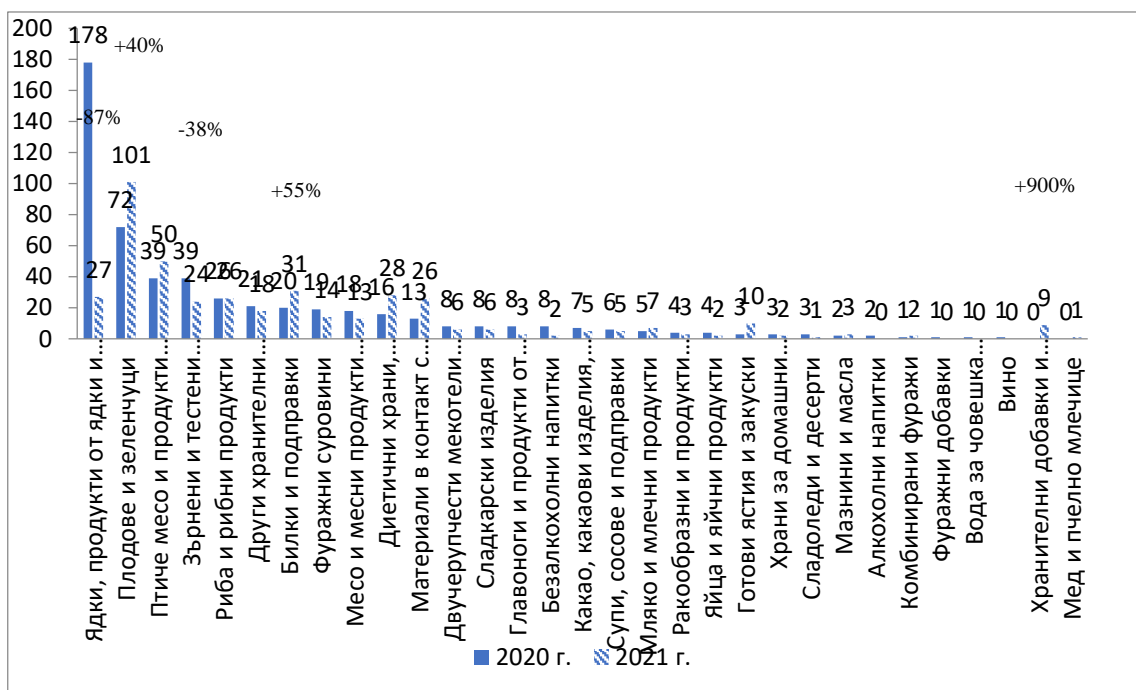
През месец ноември 2021 г. при видовете нотификации се наблюдава тенденция на спад при предупредителните нотификации и при нотификациите за проследяване и тенденция на повишение при

нотификации за недопуснат внос и при нотификациите за насочване на вниманието.

Фиг. 3. Разпределение на броя нотификации по вид

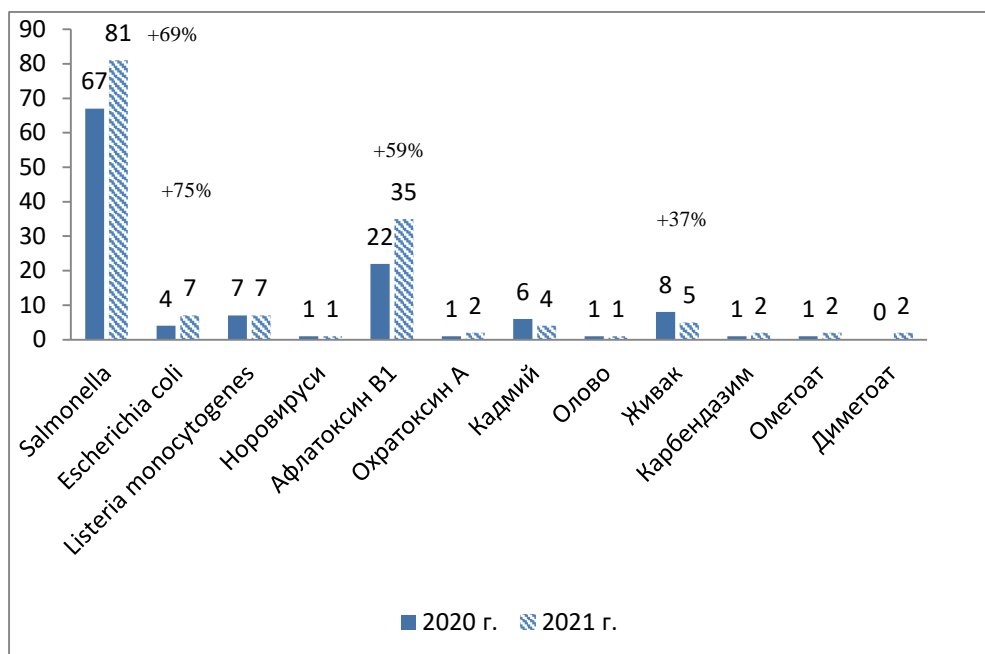
На *фиг. 4* са съпоставени данните за месец **ноември 2020 г.** и **м. ноември 2021 г.** според **категориите продукти**. **Повишение** се наблюдава при: „Плодове и зеленчуци“ с 40%, „Билки и подправки“ с 55% и при „Хранителни добавки и ароматизанти“ с 900%. **Спад** се наблюдава при „Ядки, продукти от ядки и семена“ с 57% и „Зърнени и тестени изделия“ с 38%.

Фиг. 4 Разпределение на броя нотификации по категории хранителни продукти

След съпоставка на данните за месеците ноември 2020 г. и ноември 2021 г., се наблюдават две тенденции: тенденция на повишение при плодовете и зеленчуците, при билките и при хранителните добавки и ароматизантите. Втората тенденция е на спад при ядките и при зърнените храни.

На фиг. 5 са показани някои от основните **причини** за нотифициране на храните и фуражите за месец **ноември 2020 г.** и **м. ноември 2021 г.** При патогенните микроорганизми се наблюдава повишение като при *Salmonella* достига 69% и при *Escherichia coli* където достига 75%. При микотоксините също има повишение като при афлатоксин В1 достига 59%. При тежките метали има спад като при живака достига 37%. При пестицидите се запазват ниски нива.

Фиг. 5 Разпределение на броя нотификации по причини

От обобщените данни за месеците ноември 2020 г. и ноември 2021 г. се наблюдава тенденция на повишение при патогенните микроорганизми и микотоксините. Изключение правят тежките метали където има спад, а при пестицидите се запазват ниски нива.

Приложение

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи.

*Горепосочената информация ще бъде публикувана на
електронната страница на ЦОРХВ*

https://corhv.government.bg/?cat=89&news_id=1388

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис

младши експерт в Дирекция КРОКЦ

06.01.2022 г.

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136
<http://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg
тел. 02/4273056